

Kirjastojen yhteiset palvelut

Annu Jauhiainen

9.12.2011

Erikoiskirjastojen neuvosto

Kansakunnan tie tietoon

Kansalliskirjaston strategiset päämäärät

- Kansallisaineiston saatavuudella ja säilyvyydellä on turvattu **kansakunnan muisti ja kansalaisten oikeus tietoon**
- Palvelujen ja tietosisältöjen muodostama kansallinen tiedon **infrastruktuuri** on yhteiskunnalle tehokas ja taloudellisesti kannattava
- Kirjastoverkko tarjoaa **nopean ja helpon tiedonsaannin** tiedeyhteisölle ja kansalaisille
- Kirjastoverkko, muistiorganisaatiot, tiedeyhteisö ja julkishallinto hyötyvät Kansalliskirjaston **kansainvälisestä yhteistyöstä**

Tiedonsaannin turvaaminen

- tutkimusinfrastruktuurin rakentaminen
- suomalaisten julkaisujen kokoaminen ja käyttöön saattaminen
- kansallisbibliografian ja -diskografian laatiminen
- kirjastojen yhteisten palvelujen tarjonta ja kehittäminen
- kirjastotoiminnan vaikuttavuuden arviointi

Kansalliskirjasto Kirjastoverkkopalvelut

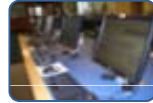
- Johtaminen
- Talous
- Viestintä
- Koulutus
- Tieteellisten kirjastojen yhteistilasto
- Palvelu- ja asiakaskyselyt

Verkkoaineistojen hankinta

Kansallinen digitaalinen kirjasto

Kirjastojärjestelmät ja tietokannat

Julkaisuarkistopalvelut

Peruspalvelut kirjastoille

- verkkoaineiston hankinta
- tiedonhakuportaali Nelli
- kirjastojärjestelmät
- tietokantojen tarjonta
- tieteellisten kirjastojen yhteistilasto
- koulutuspalvelut

Kehittämispalvelut kirjastoille

- kirjastojärjestelmä
- Kansallinen metatietovaranto
- elektronisen aineiston pitkäaikaissäilytys
- julkaisuarkistojen infrastruktuuri
- Kansallisen digitaalisen kirjaston (KDK) asiakasliittymä

Yhteisten, keskitetysti rahoitettujen palvelujen ohjaus

Asiakasohjauksen nykytila (1/2)

- Nykyiset ohjausjärjestelmät palvelukohtaisia
 - Verkkoaineiston hankinta + Nelli:
 - FinELib-ohjausryhmä ja –konsortioyhmä
 - Kirjastojärjestelmä:
 - Linnea2-konsortio ja sen ohjausryhmä
 - AMKIT-konsortio ja sen johtoryhmä
 - Linda / Kansallinen metatietovaranto
 - Kansalliskirjaston johtoryhmä
 - Linnea2-konsortio ja sen ohjausryhmä

Asiakasohjauksen nykytila (2/2)

- Arto
 - Kansalliskirjaston johtoryhmä
 - Linnea2-konsortio ja sen ohjausryhmä?
- Elektra
 - Elektra-ohjausryhmä
- Julkaisuarkistot
 - Theseus: ohjausryhmä
- KITTY-yhteistilasto + palvelu- ja asiakaskyselyt
 - Vaikuttavuudenarviointiryhmä

Asiakasohjauksen uudistamisen tavoitteet

- Päätöksenteon selkeyttäminen
 - Hallinnollinen päätöksenteko vs. asiakasohjaus
- Roolien selkeyttäminen: mikä on ko. ohjausryhmän ja sen jäsenten tehtävä?
- Parempi koordinaatio palvelujen kesken
- Läpinäkyvyyden lisääntyminen
- Kirjastoverkko tuntee paremmin yhteisten palveluiden vaikutuskanavat
- Yhteistyömuotojen ja vuorovaikutuksen kehittäminen

Uudistamisprosessi

- Nykytilan analyysi
 - Keskusteluja kirjastoverkon edustajien kanssa
 - Nykytilan kartoitus webbikyselyllä
 - Nykytilan analyysi kyselyn pohjalta, kehittämistarpeiden määrittely
 - KVP:n sisäinen työpaja:
 - Johtopäätökset nykytila-analyysistä
 - Yhteinen näkemys kehittämistarpeista
 - Alustava hahmotus uudesta asiakasohjauksen mallista
 - Nykytilan analyysin ja uuden mallin luonnoksen esittely kirjastoille
- Uuden mallin työstäminen yhdessä kirjastojen kanssa

**Kirjastojen yhteisten palvelujen rahoitus
perustuu kirjaston toimialan laajentamisen
yhteydessä tehtyihin ratkaisuihin, jotka perustuivat
silloin voimassa olleisiin sopimuksiin
Kansalliskirjaston ja kirjastojen välillä.**

Yhteisten palvelujen rahoituksesta

- Kirjastoverkon yhteisten palvelujen keskitetty rahoitus sisältyy Kansalliskirjaston valtakunnallisiin tehtäviin myönnettyyn rahoitukseen
- Kirjastolla vastuu palvelukokonaisuuden rahoituksesta ja kirjaston kokonaisbudjetista, ei korvamerkintöjä voimavarapäätöksessä
- Johtokunnassa sovittu, että sektorirahoitus budjetoidaan vuositason myöntöjen mukaan
- Kaikkia sektoreita koskeva keskitetty rahoitus vasta vuodesta 2007, sitä ennen keskitettyä rahoitusta vain yliopistokirjastoille
- 2000-luvun alussa muut kirjastosektorit maksoivat palveluista erikseen: ministeriön yksiköiden erillismyönnöt ja maksullinen palvelu

Rahoitus: korkeakoulut, yleiset kirjastot

- Keskustelut palvelujen ohjausjärjestelmissä ja sektoritapaamisissa
- Yliopistokirjastot ja ammattikorkeakoulukirjastot
 - Neuvottelut OKM:n korkeakoulu- ja tiedeyksikön kanssa
 - Rahoitus sisältyy Kansalliskirjaston valtakunnallisten tehtävien rahoitukseen, toimintamäärärahaa
- Yleiset kirjastot
 - Neuvottelut OKM:n Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston kanssa ennen tulosneuvottelua
 - 2010 lähtien toimintamäärärahaa, tulossopimusliitteessä

Rahoitus: erikoiskirjastot

- Keskustelut palvelujen ohjausjärjestelmissä ja sektoritapaamisissa
- Neuvottelut korkeakoulu- ja tiedeyksikön kanssa
- Rahoitus sisältyy Kansalliskirjaston valtakunnallisten tehtävien rahoitukseen, toimintamäärärahaa
- 2011: 13 000 euroa (perusrahoituksessa)
- Palveluista suurin osa maksullisena palveluna: 268 242 euroa v. 2011

Kirjastoverkkopalvelutulosalueen organisaatio

- Kirjastoverkkopalvelutulosalueen sisäinen organisaatio uudistettiin vuoden 2010 lopussa.
- Organisaatorakenteen uudistamisella varmistetaan toimintaedellytykset vastuiden kasvaessa ja asiakaskunnan laajentuessa ja luodaan edellytykset asiakkaiden tarpeiden parempaan huomioimiseen.

Johto & johdon tuki
Kristiina Hormia-Poutanen, Annu Jauhiainen

Asiakkuuden hallinta
Heli Kautonen

Lisensiointi
Arja Tuuliniemi

Asiakasliittymä
Ari Rouvari

Tietojärjestelmät
Tommi Jauhiainen

Tietovarannot
Nina Hyvönen

Pitkäaikaissäilytys
Esa-Pekka Keskitalo

Tapahtumat ja tilaisuudet

Kirjastoverkkopalvelut järjestää

- Kirjastoverkkopäivät vuosittain
- 3–4 asiantuntijaseminaaria vuodessa
- Koulutustilaisuuksia

Kirjastoverkkopalvelut osallistuu kirjastoalan tapahtumiin ja tilaisuuksiin, kotimaassa ja ulkomailla.

Kansainvälinen yhteistyö

- IFLA/FAIFE
 - puheenjohtaja Kai Ekholm
- LIBER
 - varapuheenjohtaja Kristiina Hormia-Poutanen
- IFLA Standing Committees
- ELAG
- IGeLU
- SVUC
- Etc.

16 40

KANSALLIS
KIRJASTO